

Guía Docente						
Datos Identificativos				2011/12		
Asignatura (*)	Educación matemática		Código	652G01014		
Titulación	GRAO EN EDUCACIÓN INFANTIL					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6		
Idioma	CastelánGalego					
Prerrequisitos						
Departamento	Pedagogía e Didáctica					
Coordinación	Mato Vázquez, Mª Dorinda	Correo electrónico	m.matov@udc.es			
Profesorado	Mato Vázquez, Mª Dorinda Soneira Calvo, Carlos	Correo electrónico	m.matov@udc.es carlos.soneira@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Esta materia está orientada a consolidar e profundizar a formación do profesor de Educación Infantil, dende a Educación Matemática. Pretende: -Consolidar a formación matemática necesaria que permita ter un coñecemento profundo dos contidos matemáticos básicos que configuran o currículo da Educación Infantil.-Coñecer e exemplificar o carácter interdisciplinario e construtivo das matemáticas e a utilidade do coñecemento matemático.-Capacitar para consultas e traballo documental sobre o currículo de matemáticas en Educación Infantil e aspectos xerais da Didáctica da Matemática.-Fomentar o espírito crítico e investigador e a capacidade de expresarse con claridade, precisión e rigor; lograr o desenvolvemento de competencias de autoformación de traballo cooperativo.-Coñecer os medios, materiais, e recursos usuais na ensino-aprendizaxe das Matemáticas en Educación Infantil.-Adquirir destrezas no emprego de instrumentos, técnicas e material didáctico na área de matemáticas.					

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento lóxico.
A35	Comprender as matemáticas como coñecemento sociocultural.
A36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
A39	Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sustentable.
A41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B9	Autonomía na aprendizaxe.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Coñecer os aspectos curriculares relacionados coa matemática e posta en práctica nunha aula de Educación Infantil de secuencias didácticas elaborando procedementos prácticos para desenvolver a observación, a intuición, o razonamento e a creatividade na aprendizaxe matemática, propiciando, por método e metodoloxía, unha proposta de actividades que axuden a iniciar o desenvolvemento da competencia matemática e de outras competencias básicas.	A33 A34 A34 B4 B5 B9 B10 B11	B1 B3 C3 C4 C6 C7 C8	C1
Ser capaz de xestionar unha aula de matemáticas elaborando procedementos didácticos que axuden a entender o significado das operacións básicas matemáticas; a súa correcta aplicación á vida real a través da resolución de problemas; os algoritmos propios da nosa cultura e outros algoritmos propicios para o cálculo, coñecendo os aspectos interactivos que interveñen, facilitando a motivación e permitindo un axeitado tratamento da diversidade do alumnado.	A33 A35 A35 B3 B4 B5 B9 B10 B11 B25	B1 B2 C3 C4 C6 C7 C8	C1
Coñecer as estratexias metodolóxicas para desenvolver nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento do pensamento lóxico facilitando procedementos de intervención educativa permitindo que o alumno sexa o protagonista activo na construcción dese coñecemento lóxico e matemático.	A33 A34 A34 B3 B4 B5 B9 B10 B11 B25	B1 B2 C3 C4 C6 C7 C8	C1
Guíarse polo "principio de globalización" á hora de programar as actividades e tarefas educativas de 0 a 6 anos, presentando actividades que favorezan nos alumnos o desenvolvemento de capacidades, habilidades e destrezas para mellorar o seu rendemento matemático.	A33 A33 B2 B3 B4 B5 B9 B10 B11 B25	B1 B2 C3 C4 C6 C7 C8	C1

Adaptar propostas didácticas que axuden aos alumnos a iniciarse no desenvolvemento matemático de pensar e razonar (tipos de enunciados, cuestiós propias das matemáticas); argumentar (probas matemáticas, heurística, crear e expresar argumentos matemáticos); comunicar (expresión matemática oral e escrita, entender expresiós, transmitir ideas matemáticas); modelizar (estruturar o campo, interpretar os modelos, traballar con modelos); plantexar e resolver problemas; representar e simbolizar (codificar, decodificar e interpretar representacíós, utilizando estratexias de investigación e familiarizándoos con novas perspectivas e enfoques para o desenvolvemento do coñecemento matemático.	A34	B1	C1
	A35	B2	C3
	A41	B3	C4
	B4	C6	
	B5	C7	
	B9	C8	
	B10		
	B11		
	B25		
Dar respuestas á diversidade na aula de matemáticas, introducindo, o ?Desafío? no ensino da matemática e, a ?Investigación? na súa aprendizaxe, permitindo que o alumno chegue ao coñecemento matemático polos seus propios medios, respectando as súas estratexias e canalizando as súas conclusíós, utilizando materiais específicos e recursos apropiados para o descubrimento e a construción dos conceptos lóxicos e matemáticos.	A35	B1	C1
	A36	B2	C3
	A39	B3	C4
	B4	C6	
	B5	C7	
	B9	C8	
	B10		
	B11		
	B25		

Contidos	
Temas	Subtemas
A Matemática en E. Infantil	Presentación da Didáctica da Matemática. O currículo de Matemáticas en E. Infantil. O desenvolvemento do pensamento matemático. Metodoloxía didáctica en E. Infantil.
Teorías sobre o desenvolvemento dos conceptos matemáticos	-Concepcións sobre a aprendizaxe. -O saber matemático.
A linguaxe matemática	-Pensamento e linguaxe.
As primeiras operacións lóxicas	As actividades lóxico-matemáticas. Materiais lóxicos. Xogos de lóxica.
A construcción dos conceptos numéricos	Evolución histórica do concepto de número. A construcción do conxunto dos números naturais. Conxuntos finitos, infinitos, numerables... Aspectos cardinais, ordinais. A serie numérica. Os primeiros números.
Primeiras cifras e precálculo	Operacións aritméticas elementais: suma, resta, multiplicación e división.
Os conceptos espazo temporais	Exploración do espazo. Evolución das ideas infantís sobre o espazo. As formas planas. Orientación no espazo.
Exploración do espazo e coñecemento xeométrico. A representación topolóxica.	Topoloxía. Transformacións xeométricas. A xeometría noutros contextos.
Magnitude e medida. Plano e espazo. Tempo e diñeiro. Outras magnitudes.	A evolución das ideas infantís sobre as magnitudes. Medida: lonxitude, masa, capacidade, tempo.

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Investigación (Proxecto de investigación)	0	15	15
Lecturas	0	5.5	5.5
Prácticas a través de TIC	0	7	7
Prácticas de laboratorio	15	7.5	22.5
Presentación oral	0.5	1	1.5
Proba de ensaio	0	5	5
Proba mixta	3	25	28
Sesión maxistral	25	12.5	37.5
Traballos tutelados	0	28	28
Atención personalizada	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Investigación (Proxecto de investigación)	Traballo extenso realizado en grupo sobre un tema de interés e de actualidade. O tema estará definido a maneira de regunta e no seu desenvolvemento intentarán responder e descobrir coñecementos matemáticos. Será exposto a toda a clase en "Presentación oral".
Lecturas	Material escrito para ampliación dos temas.
Prácticas a través de TIC	Presentación e traballo sobre diferentes ferramentas TIC, principalmente baseadas en Internet. Os alumnos deberán familiarizarse con estos materiais. Algún traballo do curso estará baseado nas TIC.
Prácticas de laboratorio	Traballo na aula, en grupos reducidos. Tratará sobre aspectos concretos dos temas, seguindo guíóns e coa axuda de materiais.
Presentación oral	Exposición do proxecto de investigación.
Proba de ensaio	Ensaio individual sobre un tema relacionado coa educación matemática.
Proba mixta	Proba escrita (exame). Anque, en principio, se refire ao exame final, pode haber outras probas ao longo do curso.
Sesión maxistral	Exposición xeral introductoria de cada un dos temas de que consta o programa, indicando os aspectos que o alumnado debe ampliar co seu traballo persoal e coas oportunas orientacións bibliográficas.
Traballos tutelados	Traballos a realizar en grupo sobre algún tema da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas a través de TIC	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbense como momentos de traballo presencial co profesor, polo que implican unha participación obligatoria para o alumnado.
Investigación (Proxecto de investigación)	A forma e o momento en que se desenvolverá indicarase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia.
Prácticas de laboratorio	
Presentación oral	
Proba de ensaio	
Traballos tutelados	
Proba mixta	

Avaliación		
Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Prácticas a través de TIC	Valorarase o material empregado, as destrezas e orixinalidade na súa realización, a pertinencia e o interés dos contidos.	10

Investigación (Proxecto de investigación)	Terase en conta a dificultade do tema elexido, a metodoloxía seguida no seu desenvolvemento, a exposición dos resultados e a argumentación das conclusións, entre outras cousas.	10
Prácticas de laboratorio	Contará a participación, interés, esforzo, actitude...	5
Presentación oral	Valorarase a claridade, habilidade para presentar a información e a comunicación de resultados e conclusións.	10
Proba de ensaio	Terase en conta a claridade expositiva, orixinalidade e capacidade argumentativa	10
Traballos tutelados	Valorarase o grao de consecución de cada un dos traballos propostos, según as directrices de cada un deles.	5
Proba mixta	Contará a argumentación realizada en cada unha das probas realizadas.	50

Observacións avaliación

A avaliación é orientativa, poderá modificarse ao longo do curso. Os alumnos cunha asistencia non menor dun 80% terán a cualificación que se indica no Paso 7 (Avaliación). Os alumnos cunha asistencia menor dun 80% ou que non asistan serán a realización da proba mixta a que os cualifique. A proba mixta será diferente en ambos casos.

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O curso orientarase con fundamentación teórica e aplicación práctica. Situaranse aos alumnos cerca da realidade de contextos, nos que se poida desenvolver a aplicación dos contidos da asignatura. O profesor dirixirá a acción do alumno, de forma interactiva mediante o método de ?pregunta?. Orientará o acceso á información pertinente, aclarando conceptos básicos, a través de exemplos e contraexemplos e indicará as fontes de consulta para a ampliación e profundización do tema. Polo tanto, dado que a asignatura é eminentemente práctica, é recomendable a asistencia a clase.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías